

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮ УЮМДАРЫ ҮЧҮН 2022-2023-ОКУУ ЖЫЛЫНА КАРАТА

БАЗИСТИК ОКУУ ПЛАНЫ

4-9

**КАКИЕ РЕЗУЛЬТАТЫ УЧАЩИЕСЯ
ВТОРЫХ И ЧЕТВЕРТЫХ КЛАССОВ
ДЕМОНСТРИРУЮТ ПО МАТЕМАТИКЕ?**

3

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ШКОЛЬНОГО ОБЩЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ**

10-14

**УЮШТУРГУЧ ЖЕТЕКЧИ,
ПАТРИОТ ИНСАН ЭЛЕ**

16

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИНИН Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдары үчүн 2022-2023-окуу жылынын базистик окуу пландарын бекитүү жөнүндө Буйругу

2022-жылдын 5-августу, №1529/1
Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин «Кыргыз Республикасынын мектептик жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартын бекитүү жөнүндө» 2022-жылдын 22-июлундагы №393 токтомуна ылайык жалпы билим берүү уюмдарында окуу-тарбиялоо процессин уюштуруу жана өткөрүү максатында буйрук кылам:

1. Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдары үчүн 2022-2023-окуу жылынын базистик окуу пландары тирекеме ылайык бекитилсин.
2. Райондук жана шаардык билим берүү башкармалыктарына жана бөлүмдөрүнө Кыргыз Республикасындагы жалпы билим берүү уюмдарынын тереңуу жана таандык формаларына карабастан бекитилген базистик окуу пландарынын ишке ашырылышын камсыз кылышсын.
3. Ушул буйрукту «Кут Билим» коомдук-педагогикалык газетасынын редакциясы (К.Чекиров) расмий жарыяласын.
4. Ушул буйруктун аткарылышын козгомолоодо Мектептеги билим берүү жана китеп чыгаруу саясаты башкармалыгына (С.К.Умралиева) тапшыралсын.

Министрдин орун басары У.Э.МАМБЕТАКУНОВ

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ Об утверждении базисных учебных планов на 2022-2023 учебный год для общеобразовательных организаций Кыргызской Республики

№1529/1, 5 августа 2022 года
В целях организации и проведения учебно-воспитательного процесса в общеобразовательных организациях в соответствии с Законом Кыргызской Республики «Об образовании» и постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики «Об утверждении Государственного образовательного стандарта школьного общего образования Кыргызской Республики» от 22 июля 2022 года №393 приказываю:

1. Утвердить базисные учебные планы на 2022-2023 учебный год для общеобразовательных организаций Кыргызской Республики согласно приложению.
2. Районным и городским управлениям и отделам образования обеспечить реализацию утвержденных базисных учебных планов в общеобразовательных организациях Кыргызской Республики независимо от их типов и форм собственности.
3. Редакция общественно-педагогической газеты «Кут Билим» (К.Чекиров) обеспечить официальное опубликование данного приказа.
4. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на Управление политики школьного образования и книгоиздания (С.К.Умралиева).

Заместитель министра У.Э.МАМБЕТАКУНОВ

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдары үчүн 2022-2023-окуу жылынын базистик окуу пландарына ТҮШҮНДҮРМӨ КАТ

буйругумасын ишке ашырат жана жалпы билим берүү уюмдары тарабынан өз алдынча иштелип чыгат.

«Тандоо боюнча предметтер» компоненти (вариативдик) – бул гимназиянын/лицейдин багыттарынан аныктанган жана окуучуларга тандап алууга милдеттүү тартипте сунушталуучу окуу предметтер же элективдик, профилдик курстар.

Мамлекеттик жана муниципалдык жалпы билим берүү уюмдарында базистик окуу планынын компоненттери (мамлекеттик, мектептик жана тандоо үчүн предметтер) тиештүү бюджеттердин эсебинен (республикалык жана жергиликтүү бюджеттерден, менчигин жеке формаларынын каражаттарынан) каржыланат.

Окуучулар окуу үчүн чектелген жумалык окуу жүктөмдүн көлөмүнөн ашаган окуу жүктөмдөгү предметтерди тандып алышат.

Жалпы билим берүү уюмдары ата-энелердин, демөөрчүлөрдүн жана жергиликтүү бюджеттин эсебинен окуучуларга базистик окуу планынын тышкары окуу предметтерин тереңдетип окутуу үчүн кошумча акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарын көрсөтүүгө укуктуу. Кошумча акы төлөнүүчү билим берүү кызматтарынын бааларынын преискурранты Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн «Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүүчү уюмдарын каржылоонуунун жана башка принциптерин көтөрүү жөнүндөгү» 2011-жылдын 20-сентябрындагы №563 токтомуна ылайык жыл сайын Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйругу менен бекитилет.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн «Кыргыз Республикасынын билим берүү мекемелеринин болжолдуу штаттарын бекитүү жөнүндөгү» 2018-жылдын 23-июлундагы №336 токтомуна ылайык жалпы билим берүү уюмдарынын штаттарынын бирдиктери (ставкалары) алардын окуучуларынын санына байланыштуу болот.

Мектепке чейинки билим берүү уюмдарына барбаган балдарды мектепке даярдоо максатында 480-сааттык «Наристе» мектепке чейинки программасы ишке ашырылат. Базистик окуу планын ишке ашыруу үчүн Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин сунушунан негизги жалпы билим берүү программалары жана окуу-методикалык комплекстер пайдаланылат.

«Кыргыз тили», «Орус тили», «Өзбек тили» жана «Тажик тили» предметтери өңө тили катары 1-класстан баштап, 11-класска чейин окутулат. Кыргыз, орус, өзбек жана тажик тилдеринде окуткан мектептерде «Кыргыз тилин», «Орус тилин» эңгичти тил катары окутуу үчүн аныкталган окуу сааттарынын саны көрсөтүүгө мектептин окутуу тилине байланыштуу.

Чет тили 3-11-класстарга окутулат. Окутуу кыргыз жана орус тилдеринде жүргүзүлгөн мектептердин 5-класстарында чет тилин үйрөтүүгө жумасына 4 саат, 6-7-класстарга – 3 сааттан; 3., 4., 8-11-класстарга жумасына 2 сааттан болгонун.

Окутуу өзбек жана тажик тилдеринде жүргүзүлгөн мектептерде ата-энелердин, демөөрчүлөрдүн жана жергиликтүү бюджеттин эсебинен кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтүү аркылуу чет тилин окутуу сааттары кобойтулушу мүмкүн.

Окутуу кыргыз тилинде жүргүзүлгөн мектептердин 5, 6, 8-класстарына «Кыргыз адабияты» предмети окутууга жумасына 2 сааттан, 9, 9-11-класстарына жумасына 3 сааттан болгонун. Орус, өзбек, тажик тилдеринде окуткан мектептердин 5-11-класстарына «Кыргыз адабияты» предмети окутууга жумасына 1 сааттан болгонун.

Орус тилинде окуткан мектептердин 5-9-класстарына «Орус адабияты» предмети жумасына 2 сааттан, 10, 11-класстарына жумасына 3 сааттан болгонун. Кыргыз тилинде окуткан мектептердин 5-6-класстарына «Орус адабияты» предмети жумасына 1 сааттан, 7-11-класстарына жумасына 2 сааттан болгонун.

Өзбек жана тажик тилдеринде окутушкан мектептердин 5-11-класстарына «Кыргыз адабияты» жана «Орус адабияты» предметтерин окутууга жумасына 1 сааттан болгонун.

Окутуу өзбек/тажик тилдеринде жүргүзүлгөн мектептердин 5-классы үчүн «Өзбек/Тажик адабияты» предмети окутууга жумасына 2 сааттан, 6-11-класстарына жумасына 1 сааттан болгонун.

«Тарых» предмети 5-класстан 11-класска чейин жумасына 2 саат менен окутулат. «Кыргызстан тарыхы» жана «Дүйнөлүк тарых» курстары ырааттуу бир предмет катары окутулат жана класстык жууналда «Тарых» деген жаңы аталышы жазылат. 9 жана 11-класстардын бүтүрүүчүлөрү «Кыргызстан тарыхы» сабагынан мамлекеттик экзамен тапшырышат.

«Адам жана коом» предмети 5-6 жана 9-11-класстарда окутууга жумасына 1 сааттан болгонун. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 7-июнундагы №1177 Жарлыгына ылайык тил таануу жаатындагы мамлекеттик саясаты ишке ашыруу жана өспүрүмдөрдүн диндер боюнча сабаттуулугун жогорулатуу максатында 2022-2023-окуу жылынын баштап 9-класска «Диндердин онгүтү тарыхы» предмети киргизилип, аны окутууга жумасына 1 саат болгонун. «Диндердин онгүтү тарыхы» предмети Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги сунуштаган жалпы билим берүү программасына жана окуу-методикалык комплекси боюнча окутулуп, аны Кыргыз Республикасынын Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитети жана Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлиги тарабынан тежирелүүдөн өткөн геологдор жана «Тарых» предметинын мугалимдери окутушат.

«Математика» предмети 1-класстан 6-класска чейин окутулат. 7-11-класстарда «Алгебра» жана «Геометрия» предметтери боюнча сабактар өзүнчө өтүлүп, класстык журналда өзүнчө жазылат.

«Мен жана дүйнө» интеграцияланган предмети 1-4-клас-

тарда жумасына 2 саат менен окутулуп, ал башталгыч класстардын окуучулары курчап турган дүйнө кубулуштары, олокто жашаган элдердин руханий маданияты жана жүрүм-туруму адаби, ошондой эле турмуш-тиричилик кооздугунун үлгүлөрүн негиздери менен таанышат.

5-класста жумасына 1 саат менен окутулган «Табият таануу» предмети окуучуларды мектептин билим берүүнүн II жана III баскычтарына табигый-илимий дисциплиналарды окууга дайрайт.

«Биология» жана «География» предметтери 6-9-класстарда окутууга жумасына 2 сааттан, 10-11-класстарга жумасына 1 саат боюлуп.

«Физика» предметти 7-9-класстарда окутууга жумасына 2 сааттан, 10-класста жумасына 3 саат боюлуп. 11-класста «Физика, Астрономия» интеграцияланган предмет катары жумасына 3 саат менен окутат жана класстык журналда «Физика. Астрономия» деген жалпы аталышы жазылат.

«Химия» предметин 8-11-класстарда окутууга жумасына 2 саат боюлуп.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 23-июлундагы №336 токтомуна 1-тиркеменин 3-пунктуна ылайык «лаборант» кызмат оорү 7-9, 10-11-класстардагы жабдыктан лабораториялар болгон учурда киргизилет деп аныкталган. Лаборант адиси жук учурда, анын милдеттерин аткарууга табигый-илимий тармактын тиештүү предметтеринин мугалимдери дайындалат.

«Информатика» предметин 5, 6, 7, 9-класстарда жумасына 1 сааттан менен, 8-класста жумасына 2 саат менен окутулат.

«Технология» (эмгекке үйрөтүү, чымге жана дизайн) интеграцияланган предметти 5, 6, 8, 9-класстарда – жумасына 1 сааттан менен, 7-класста – экинчи жарым жылдыкта жумасына 1 саат менен окутулат.

«Коркөм оорү» предмети 1-класстан 7-класска чейин окутулат; 1-4-класстарда жумасына 2 саат менен, 5-6-класстарда 1 сааттан менен жана 7-класста – биринчи жарым жылдыгында жумасына 1 саат менен.

«Музыка» предметин 1-2-класстарда окутууга жумасына 2 сааттан, 3-7-класстарда жумасына 1 сааттан боюлуп. «Музыка» предмети окутууга музыкалык багыттындагы адистиги бар мугалимдер тартылат, ал эми адис жук учурда милдеттери багытталгыч класстын мугалимине жүктөлүп.

«Эне тарбия» предметин 1-11-класстарда окутууга жумасына 2 сааттан боюлуп.

«Аскерге чейинки даярдоо» предметине болгонун сааттары эсебинен апрель-май айларында үч күн аралыгында (18 саат) жана октябрдын окуучу балдары үчүн талаа-окуулары, ал эми 11-класстардын окуучу кыздары үчүн даярдоо мекемелеринде медициналык-санитардык даярдоо (18 саат) боюнча тажрыйбалык сабактар өткөрүлөт.

«Кыргыз тили», «Орус тили», «Чет тили», «Информатика», «Технология» предметтери боюнча сабактарды өткөрүүдө класстар 2 тайпага боюлуп:

- орус, өзбек жана тажик тилдерине окуткан мектептерде «Кыргыз тили» окутууда; кыргыз, өзбек жана тажик тилдерине окуткан мектептерде «Орус тили» окутууда, ошондой эле «Чет тили» окутууда – 1-9-класстарда окуучулардын топтолусу 30 жана андан ашык болсо, 10-11-класстарда окуучулардын топтолусу 25 жана андан ашык болсо;
- «Информатика» боюнча 5-9-класстардагы окуучулардын саны 25 же андан ашык болсо;

Окуу планы

«Технология» (эмгекке үйрөтүү, чымге жана дизайн) предмети боюнча окутуу тилине карабастан 5-9-класстарда окуучулардын саны 30 же андан ашык болсо:

- мектеп-лицейлерде жана мектеп-гимназияларда жогоруда аталган предметтер боюнча класстар томондук топтолусу; 11 баскычтын класстары – 25 же андан ашык болсо, 10 баскычтын класстары – 20 же андан ашык болсо тайпаларда боюлуштуруп.

Жалпы билим берүү программаларында өздөштүрүлүшү кезектеги контролдоо менен коштолот. Кыргыз Республикасынын мектептик жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын 52, 53 жана 54-пункттарына ылайык окуу программасынын мазмунун (күтүлүүчү натайжаларды) өздөштүрүү деңгээлине текшерүү максатында окуучулардын окуулаты жетишкендиктерин баалоо диагностикалык, калыптандыруучу (формативдик) жана жыйынтыктоочу (суммативдик) түрдөрдө өткөрүлөт.

Диагностикалык баалоо окуучунун деңгээлин аныктоо үчүн окуу процессинин башталышында өткөрүлөт.

Калыптандыруучу (формативдик) баалоо – класста оозеки сурмажалдоо, жазуу иши, тест жана байкоо аркылуу жүргүзүлөт. Формативдик баалоодо үзгүлтүксүз кайтарым байланыш камсыздалып, мугалим окуу процессин оң убагында туюктай алат, мүмкүн болгон окуучулардын кемчиликтерин жана жетишпегендиктерин суммативдик баалоодо чейин четтетет.

Жыйынтыктоочу (суммативдик) баалоо окуу программаларынын окутуу блогуна/отконо темалардын аягында жыйынтыктоочу бааларды коюу менен өткөрүлөт.

Жыйынтыктоочу баалоо мектеп календарына (чейрек, жарым жылдык, окуу жылы) ылайык өткөрүлөт жана учурда колдонулуп жаткан ченемдерге жана иштелип чыккан баалоо критерийлерине жараша аткарылат.

Кыргыз Республикасынын Президентинин «Инсандын руханий-адеп-ахлактык өнүгүшү жана дене тарбиясы жөнүндөгү 2021-жылдын 11-апрелиндеги №81 Жарлыгында жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин «2021-2022-жылдары Кыргыз Республикасында Кыргыз жараны деп жарандардын оозун таануусуну өнүктүрүүнү концепциясы жөнүндөгү» 2020-жылдын 13-ноябрындагы №39 токтомунда аныкталган окуучулардын руханий-адеп-ахлактык өнүгүшүнүн негизги багыттары жана максаттарына ылайык жалпы билим берүү программаларына класстык жана класстын тышкары иш-чаралар аркылуу ишке ашырылуучу тарбиялоо иштери жүргүзүлөт.

Уюштуруу иш-чаралары:
2022-2023-окуу жылында бардык жалпы билим берүү уюмдарында түрдөрүнө жана менчиктик формасына карабастан бир күндүк окуу жумалыгы киргизилет.

Мектеп-гимназиялар жана мектеп-лицейлер тандоо боюнча предметтик комиссиянын ишке ашырып жатканында эске алынып, жумалык окуу жүктөмү 30 окуу сааттан ашкан учурда аларды сабактардан кийин же жуманын алтычы күнүндө окутууга гал берилет.

Бардык түрдөгү жана менчиктик формасындагы жалпы билим берүү уюмдарында 2022-2023-окуу жылы сабактар 1-сентябрында башталып, 25-майга аяктайт. Окуу жылынын узактыгы каникул убагынын эсепке алынышына жараша 34 жуманы жана 9, 11-класстарда мамлекеттик сынактарды ташпайлуу убагы менен 36 жума чейин түзөт. Каникулдар убакыты 30 календардык күндү түзөт.

Каникулдардын графика:
- күзү – 7 календардык күн; 2022-жылдын 31-октябрына башталып, 6-ноябрга чейин, сабактар 2022-жылдын 9-ноябрынан башталат;

- кышы – 12 календардык күн; 2022-жылдын 30-декабрына башталып, 2023-жылдын 10-январына чейин, сабактар 2023-жылдын 11-январынан башталат;

- жазгы – 10 календардык күн; 2023-жылдын 20-29-марты, сабактар 2023-жылдын 30-мартынан башталат.

Биринчи класстардын окуучулары үчүн каникул күндөрү III чейрекке кошумча бир жумата узартылат. Сабактын узактыгы 1-класстар – 40-минуттуу, 2-11-класстар – 45 минутна түзөт.

Кыргыз Республикасынын мектептик жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартынын 58, 59-пункттарына ылайык 1-2-класстарда окуучулардын ийгилигин баалоо белги койбоостон сапаттык жана сыпаттоо ыкмалары колдонулат. Баалоо белги коюу 3-класстан баштап киргизилет.

Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-жылдын 11-апрелиндеги «Коомдук салыматтык сактоо жатындагы актыларды бекитүү жөнүндөгү» №201 токтому менен бекитилген санитардык-эпидемиологиялык эрежелерге жана ченемдерге (11-болук) ылайык окуу-тарбиялоо процессин уюштурууда томонкүндөрдү аткаруу зарыл:

- сабактар 8:00 сааттан эрте башталышат;
- эки сменада иштеген жалпы билим берүүчү мектептерде 1, 5, 9, 11-класстарда жана компенсацияланган окуткан класстарда окутуу биринчи сменада уюштурулушу керек;
- бардык предметтер боюнча үй ташпайларында колом аны аткарууга кеткен учурдагы ашырагандай болушу керек (астрономиялык сааттарда); 2-3-класстарда – 1,5 саат, 4-5-класстарда – Х саат, 6-8-класстарда – 2,5 саат, 9-11-класстарда – 4 саатка чейин.

- жалпы билим берүү уюмдарында сабактардын жүгүртмөсү Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн «Жалпы билим берүү уюмдарында окутуунун шарттарына жана уюштуруусуна карата санитардык-эпидемиологиялык талаптары жөнүндөгү» 2016-жылдын 11-апрелиндеги №201 токтомуна №6 тиркемениндеги 164, 165, 166, 167, 168, 169-пункттарына ылайык түзүлөт.

Ар бир класста чектелген окуу жүктөмү максималдуу мүмкүн жүктөмү болуп эсептелет жана аны өзгөртүүдө жол бербейт.

Окуу процесси жүрүп жаткан кезде окуучуларды айыл-чарба иштерине тартууга тыюу салынат.

Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги бекиткен базистик окуу пландарынын негизинде даярдалган мамлекеттик мүнөздөгү жалпы билим берүү уюмдарынын 2022-2023-окуу жылкынын окуу пландары тиештүү райондук/шаардык билим берүү бөлүмдөрү менен макулдашылат.

Мамлекеттик эмес жалпы билим берүү уюмдарынын, республиканын карамагындагы жалпы билим берүү уюмдарынын жана кесиптик окуу жайларына караштуу жалпы билим берүү уюмдарынын 2022-2023-окуу жылкына карата окуу пландары Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги менен 2022-жылдын 25-августуна чейин макулдашылат (окуу пландар: okuplany@mail.ru электрондук дарекке жөнөтүлөт).

предметтер государственного компонента и разрабатываются самостоятельно общеобразовательными организациями.

Компонент «Предметы по выбору» (вариативный) – это учебные предметы или элективные, профильные курсы, определяющие направления гимназий/лицеев, предоставляемые в обязательном порядке на выбор обучающихся.

Реализация государственных и муниципальных общеобразовательных организаций компонентов (государственный, школьный и предметы по выбору) базисного учебного плана финансируется за счет соответствующих бюджетов (республиканский и местные бюджеты, средства частных форм собственности).

Обучающиеся выбирают для изучения учебные предметы, учебная нагрузка которых не превышает предельно доступную недельную нагрузку.

Общеобразовательные организации вправе оказывать дополнительные платные образовательные услуги обучающимся в углубленном изучении предметов сверх базисного плана за счет родителей, спонсоров и местного бюджета. Преискусурван цен дополнительных платных образовательных услуг ежегодно утверждает приказом Министерства образования и науки Кыргызской Республики согласно постановлению Правительства Кыргызской Республики от 20 сентября 2011 года №563 «О переводе общеобразовательных организаций Кыргызской Республики на подушевой принцип финансирования».

Количество штатных единиц (ставок) общеобразовательных организаций зависит от численности их обучающихся согласно постановлению Правительства Кыргызской Республики от 23 июля 2018 года №336 «Об утверждении примерных типовых штатов образовательных организаций».

В целях подготовки детей к обучению в школе, которые не посещают дошкольные организации, проводится реализация 480-часовой предшкольной программы «Наристе».

Для реализации базисного учебного плана используются также общеобразовательные программы и учебно-методические комплексы, рекомендуемые Министерством образования и науки Кыргызской Республики.

Предметы «Кыргызский язык», «Русский язык», «Узбекский язык» и «Таджикский язык», как родной язык, изучаются в 1 по 11 классах. Количество учебных часов, выделяемых на изучение «Кыргызского языка», «Русского языка», как второго в школах с кыргызским, русским, узбекским и таджикским языками обучения, зависит от языка обучения в конкретной школе.

Изучение иностранного языка осуществляется с 3 по 11 классы. В 5 классах школ с кыргызским и русским языками обучения на изучение иностранного языка выделяется 4 часа в неделю; в 6-7 классах – по 3 часа; а в 3, 4, 8-11 классах – по 2 часа в неделю.

В школах с кыргызским и таджикским языками обучения изучение иностранного языка может быть увеличено за счет средств родителей, спонсоров и местного бюджета через предоставление дополнительных образовательных услуг.

На изучение предмета «Кыргыз адабияты» в 5, 6, 8-класстах школ с кыргызским языком обучения отведено по 2 часа в неделю, в 7, 9-11 классах – по 3 часа в неделю. Предмет «Кыргызская литература» в школах с русским, узбекским и таджикским языками обучения изучается в 5-11 классах в объеме 1 час в неделю.

В 5-9-класстах школ с русским языком обучения на предмет «Русская литература» отведено по 2 часа в неделю, в 10, 11 классах – по 3 часа в неделю. На изучение предмета «Орус адабияты» в 5-6 классах школ с кыргызским языком обучения выделено по 1 часу в неделю, с 7 по 11 классы – по 2 часа в неделю.

На изучение предметов «Кыргызская литература» и «Русская литература» в 5-11 классах школ с узбекским языком обучения отведено по 1 часу в неделю.

На изучение предмета «Узбекская/Таджикская литература» в 5-а классах школ с узбекским/таджикским языками обучения выделено 2 часа в неделю, в 6-11 классах – по 1 часу в неделю.

Предмет «История» изучается с 5 по 11 классы по 2 часа в неделю. Курсы «История Кыргызстана» и «Мировая история» изучаются последовательно как единый предмет и в классном журнале обозначается единым названием «История». Учащиеся выпускных 9 и 11 классов сдают государственный экзамен по предмету «История Кыргызстана».

На изучение предмета «Человек и общество» в 5-6, 9-11 классах выделяется по 1 часу в неделю.

В целях реализации образовательной политики в области реализации государственного образования и повышения реального грамотности среди подрастающего поколения в соответствии с указом Президента Кыргызской Республики №177 от 7 июня 2022 года с 2022-2023 учебного года в 9 классах вводится предмет «История развития религий», на изучение которого выделено 1 час в неделю. Преподавание предмета «История развития религий» проводится по общеобразовательной программе на учебно-методическом комитете, рекомендованной Министерством образования и науки Кыргызской Республики, теологами и учителями предмета «История» прошедшими проверку в Государ-

ственном комитете национальной безопасности Кыргызской Республики и Министерстве внутренних дел Кыргызской Республики.

Предмет «Математика» изучается с 1 по 6 классы. В 7-11 классах занятия по предметам «Алгебра» и «Геометрия» проводятся раздельно и записи в классном журнале ведется раздельно.

Интеригериванный предмет «Я и мир» изучается в 1-4 классах с недельной нагрузкой по 2 часа, который знакомит учащихся начальных классов с явлениями окружающего мира и духовной культуры народов, проживающих в стране, а также основами безопасности жизнедеятельности.

На предмет «Естествознание» в 5 классе выделяется 1 час в неделю, который готовит школьников к обучению изучению естественно-научных дисциплин на II и III ступенях школьного образования.

На изучение предмета «Биология» и «География» в 6-9 классах выделено по 2 часа в неделю и в 10-11 классах – по 1 часу в неделю.

На изучение предмета «Физика» в 7-9 классах выделено по 2 часа в неделю, в 10-класста – 3 часа в неделю. В 11 классе «Физика, Астрономия» изучается как интегрированный курс в объеме 3 часа в неделю и в классном журнале обозначается единым названием «Физика, Астрономия».

Изучение предмета «Химия» проводится с 8 по 11 классы, на которое выделено по 2 часа в неделю.

В соответствии с пунктом 3 приложения 1 к постановлению Правительства Кыргызской Республики от 23 июля 2018 года №336 установлено, что должность «лаборант» вводится при наличии оборудованных лабораторий в 7-9 и 10-11 классах. В случае их отсутствия, его функциональные обязанности возлагаются на учителя соответствующего предмета естественно-научного блока.

Предмет «Информатика» изучается в 5, 6, 7, 9 классах в объеме по 1 часу в неделю, в 8 классе – 2 часа в неделю.

На изучение интегрированного предмета «Технологии (труд, черчение и дизайн)» в 5, 6, 8, 9 классах отведено по 1 часу в неделю, в 7 классе – во втором полугодии – 1 час в неделю.

Предмет «Изобразительно-художественное творчество» изучается с 1 по 7 классы: в 1-2 классах отведено по 2 часа в неделю, в 3-6 классах – по 1 часу и в 7 классе – в первом полугодии 1 час в неделю.

На изучение предмета «Музыка» в 1-2-классах отведено по 2 часа в неделю и в 3-7 классах – по 1 часу в неделю. К преподаванию предмета «Музыка» привлекаются учителя, имеющие специальность по музыкальному направлению, в случае их отсутствия обязанности возлагаются на учителя начальных классов.

На предмет «Физическая культура» с 1 по 11 классы выделено в объеме 2 часа в неделю.

Для юниорей-учащихся 11 классов проводятся учебно-полевые сборы в течение трех дней (18 часов) в апреле-мае за счет часов, отведенных на предмет «Допринаципальная подготовка», а для детей-учеников 11 классов – практические занятия по медико-санитарной подготовке (18 часов) в лечебных учреждениях.

При проведении занятий по предметам: «Кыргызский язык», «Русский язык», «Иностраный язык», «Информатика», «Технология» классы делятся на 2 подгруппы:

- при изучении «Кыргызского языка» в школах с русским, узбекским и таджикским языками обучения; при изучении «Русского языка» в школах с кыргызским, узбекским и таджикским языками обучения, а также по «Иностранному языку» – при наполняемости в 1-9 классах 30 и более учащихся; в 10-11 классах при наполняемости 25 и более учащихся;
- по «Информатике» в 5-9-классах с численностью учащихся 25 и более;
- по «Технологии» (трудовое обучение, черчение, дизайн) независимо от языка обучения при наполняемости в 5-9 классах 30 и более учащихся;
- в школах-лицеях и школах-гимназиях по вышеуказанным предметамделение классов на подгруппы осуществляется при следующей наполняемости: классы II ступени – 25 и более учащихся, классы III ступени – 20 и более учащихся.

Освоение общеобразовательных программ сопровождается текущим контролем. Оценка учебных достижений обучающихся проводится с целью проверки уровня освоения содержания общеобразовательной программы (ожидаемых результатов) в виде диагностического, формативного и суммативного оценивания согласно пунктам 52, 53, 54 Государственного образовательного стандарта школьного образования Кыргызской Республики.

Диагностическое оценивание проводится в начале процесса обучения для определения уровня обучающегося.

Формативное оценивание в классе посредством устного вопроса, письменных работ, тестов и наблюдений. При формативном оценивании обеспечивается непрерывная обратная связь, при котором учителем своевременно корректирует учебный процесс, устраняет возможные пробелы и недочеты обучающихся до проведения суммативного оценивания.

Суммативное оценивание проводится в конце учебного

Учебный план

блока/сквозных тем образовательной программы с выставлением итоговых отметок.

Итоговое оценивание проводится в соответствии со школьным календарем (четверть, полугодие, учебный год) и выполняется согласно действующим нормам и требованиям к критериуму.

Воспитательная работа в общеобразовательных организациях, осуществляемая также через классные и внеклассные мероприятия, ведется согласно основным направлениям и целям духовно-нравственного развития учащихся, определенным в Указе Президента Кыргызской Республики «О духовно-нравственном развитии и физическом воспитании личности». №1 от 29 января 2021 года и Концепции развития гражданской идентичности – Кыргыз жараны в Кыргызской Республике на период с 2021–2026 годы», утвержденного постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики №39 от 13 ноября 2020 года.

Организационные мероприятия:
В 2022-2023 учебном году устанавливается пятидневная учебная неделя для всех общеобразовательных организаций независимо от типов и форм собственности.

Учитывая, что школы-гимназии и школы-лицея реализуют компоненты программы по выбору, допуская их реализацию после учебных занятий или на шестой день недели в случае превышения недельной учебной нагрузки в 30 учебных часов.

В общеобразовательных организациях всех типов и форм собственности в 2022-2023 учебном году учебные занятия начинаются с 1 сентября и завершаются 25 мая. Продолжительность учебного года без учета каникулярного времени составляет: в 1 классе – 33 недели, во 2-8, 10-класстах – 34 недели, а в 9 и 11 классах с учетом экзаменационного периода – до 36 недель. Каникулярное время составляет не менее 30 календарных дней.

График каникул:
В 2022-2023 учебном году каникулы устанавливаются с 31 октября по 6 ноября 2022 г., на зимних – с 9 ноября 2022 г.;

- зимние – 12 календарных дней: с 30 декабря 2022 г. по 10 января 2023 г., на летних – с 11 января 2023 г. – весенние – 10 календарных дней: с 20 по 29 марта 2023 г., на летних – с 30 марта 2023 г.

Для учащихся первых классов каникулы продлеваются на один дополнительный день в III четверти.

Продолжительность урока в 1 классе составляет 40 минут, во 2-11 классах – по 45 минут.

В соответствии с пунктами 58 и 59 Государственного образовательного стандарта школьного общего образования Кыргызской Республики в 1-2 классах достижения обучающихся проводится безотметочно, с использованием качественных и описательных способов. Введение отметок начинается с первой четверти 3 класса.

При организации учебно-воспитательного процесса в соответствии с рекомендациями санитарно-эпидемиологических правил и нормативов (гигиенические требования к режиму образовательного процесса, раздел II), утвержденных постановлением Правительства Кыргызской Республики №201 от 11 апреля 2016 года необходимо соблюдать следующие:

- учебные занятия начинаются не ранее 8.00 часов;
- в общеобразовательных школах, обучающихся в две смены, обучение 1, 5, 9, 11 классов и классов компенсирующего обучения должно быть организовано в первую смену;
- объем домашних заданий по всем предметам должен быть таким, чтобы затраты времени на его выполнение не превышали (в астрономических часах): во 2-3 классах – 1,5 часа, в 4-5 классах – 2 часа, в 6-8 классах – 2,5 часа, в 9-11 классах – до 3,5 часов;

- расписание занятий в общеобразовательных организациях составляется в соответствии с пунктами 164, 165, 166, 167, 168, 169 приложения №6 «Санитарно-эпидемиологические требования к условиям и организации обучения в общеобразовательных организациях» и постановлению Правительства Кыргызской Республики от 11 апреля 2016 года №201.

Предельная учебная нагрузка в каждом классе является максимальной допустимой нагрузкой и не подлежит изменению.

Привлечение учащихся на сельскохозяйственные работы во время учебного процесса запрещается.

Учебные планы государственных/муниципальных общеобразовательных организаций, разработанные на основе базисных учебных планов на 2022-2023 учебный год, утвержденных Министерством образования и науки Кыргызской Республики, проходят согласование в соответствующих районных/городских отделах образования.

Учебные планы негосударственных общеобразовательных организаций, общеобразовательных организаций республиканского подчинения и общеобразовательных организаций при профессиональных учебных организациях проходят согласование в Министерстве образования и науки Кыргызской Республики до 25 августа 2022 года (учебные планы направляются на электронную почту: okuplany@mail.ru).

ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮЧҮ МЕКТЕПТЕР ҮЧҮН 2022-2023-ОКУУ ЖЫЛЫНА БАЗИСТИК ОКУУ ПЛАНЫ
(кыргыз тилинде окутуучу)

Билим берүү чөйрөсү	Окуу предмети	Класстар боюнча базистик вариант										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Филологиялык	Кыргыз тили жана окуу	6	7	7	7							
	Кыргыз тили				4	4	3	3	2	2	3	
	Орус тили	3	3	3	3	2	2	2	1	1	2	2
	Чет тили			2	2	4	3	3	2	2	2	2
	Кыргыз адабияты					2	2	3	2	3	3	3
Социалдык	Орус адабияты				1	1	2	2	2	2	2	2
	Тарых				2	2	2	2	2	2	2	2
	Адам жана коом				1	1				1	1	1
Математикалык	Диндердин өнүгүү тарыхы									1		
	Математика	4	5	5	5	4	4					
	Алгебра							3	2	3	2	3
Табигый-илимий	Геометрия							1	2	1	2	1
	Мен жана дүйнө. Табият таануу	2	2	2	2	1						
	Биология						2	2	2	2	1	1
	География						2	2	2	2	1	1
	Физика. Астрономия							2	2	2	3	3
Искусство жана технология	Химия							2	2	2	2	2
	Информатика					1	1	1	2	1		
	Технология (эмгек, чийме жана дизайн)					1	1	0/1	1	1		
	Көркөм өнөр	2	2	1	1	1	1	1/0				
Ден соолук маданияты	Музыка	2	2	1	1	1	1					
	Дене тарбия	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Мамлекеттик компонент	Аскерге чейинки даярдык									2	2	
Мектептик компонент		21	23	23	23	27	29	30	29	30	29	30
Жумалык окуу жүктөмү		21	23	23	23	28	29	30	30	30	30	30

БАЗИСНЫҢ УЧЕБНЫҢ ПЛАН НА 2022-2023 УЧЕБНЫҢ ГОД ДЛЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ
(с русским языком обучения)

Образовательная область	Учебный предмет	Базисный вариант по классам										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Филологическая	Кыргызский язык	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	4
	Русский язык и чтение	6	7	7	7							
	Русский язык				4	4	4	3	2	2	2	2
	Иностранный язык			2	2	4	3	3	2	2	2	2
	Кыргызская литература					1	1	1	1	1	1	1
Социальная	Русская литература				2	2	2	2	2	3	3	
	История				2	2	2	2	2	2	2	2
	Человек и общество				1	1				1	1	1
Математическая	История развития религий									1		
	Математика	4	5	5	5	4	4					
	Алгебра							3	2	3	2	3
Естественно-научная	Геометрия							1	2	1	2	1
	Я и мир. Естествознание	2	2	2	2	1						
	Биология						2	2	2	2	1	1
	География						2	2	2	2	1	1
	Физика. Астрономия							2	2	2	3	3
Искусство и технология	Химия							2	2	2	2	2
	Информатика					1	1	1	2	1		
	Технология (труд, черчение и дизайн)					1	1	0/1	1	1		
Культура здоровья	Изобразительно-художественное творчество	2	2	1	1	1	1	1/0				
	Музыка	2	2	1	1	1	1					
	Физическая культура	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Государственный компонент	Допризывная подготовка										2	2
		21	23	23	23	27	29	30	30	30	29	30
Школьный компонент		1	1							1	1	
Недельная учебная нагрузка		21	23	23	23	28	29	30	30	30	30	30

БАЗИСНЫҢ УЧЕБНЫҢ ПЛАН НА 2022-2023 УЧЕБНЫҢ ГОД ДЛЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ШКОЛ
(с узбекским/таджикским языком обучения)

Образовательная область	Учебный предмет	Базисный вариант по классам										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Филологическая	Кыргызский язык	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	4
	Узбекский/Таджикский язык и чтение	5	6	7	7							
	Узбекский/Таджикский язык				3	3	3	2	2	2	2	2
	Русский язык	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2
	Иностранный язык			2	2	3	2	3	2	1	1	1
Социальная	Кыргызская литература					1	1	1	1	1	1	1
	Узбекская/Таджикская литература					2	1	1	1	1	1	1
	Русская литература				1	1	1	1	1	1	1	1
Математическая	История				2	2	2	2	2	2	2	2
	Человек и общество				1	1				1	1	1
	История развития религий									1		
Естественно-научная	Математика	4	5	5	5	4	4					
	Алгебра							3	2	3	2	3
	Геометрия							1	2	1	2	1
	Я и мир. Естествознание	2	2	2	2	1						
Искусство и технология	Биология						2	2	2	2	1	1
	География						2	2	2	2	1	1
	Физика. Астрономия							2	2	2	3	3
	Химия							2	2	2	2	2